

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA

DĖL SVEIKATOS DRAUDIMO ĮSTATYMO NR. I-1343 6 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1857 IR SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTATYMO NR. I-
552 47 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1858
(TAP-22-1773(3); TAIS NR. 22-13169(4))

2022-11-08 Nr. NV-3145

Vilnius

Projekto rengėjas: Sveikatos apsaugos ministerija.

Projekto tikslas: pateikti Vyriausybės išvadą (pritarti su pastabomis) Seimo narių A. Matulo ir J. Sejonienės pasiūlymui nustatyti, kad visi laikinąją apsaugą gavę užsieniečiai šios apsaugos galiojimo metu būtų draudžiami privalomuoju sveikatos draudimu (toliau-PSD) valstybės biudžeto lėšomis.

Dabartinė situacija: Pagal šiuo metu galiojančius teisės aktus užsieniečiams, gavusiems laikinąją apsaugą Lietuvos Respublikoje, suteikiama *tik būtinoji medicinos pagalba ir kitos būtinos asmens sveikatos priežiūros paslaugos*, kurių nesuteikus paciento sveikatos būklė galėtų pablogėti tiek, kad jam prireiktų skubiosios medicinos pagalbos paslaugų, o jų vaikams iki 18 m. ir profilaktiniai skiepijimai. Už šias paslaugas apmokama valstybės biudžeto lėšomis per Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžetą.

Taip pat šiuo metu šie asmenys gauna paslaugas pagal Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimą Nr. 224 „Dėl laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje užsieniečiams suteikimo“: nepilnamečiai - visus receptinius vaistus (iki gruodžio 16 d.); nepilnamečiai, neįgalieji ir pensininkai – visą sveikatos priežiūrą (neviršijant apdraustiesiems priklausančios sveikatos priežiūros); visi – COVID-19 skiepus, nėštumo priežiūrą, tikrinimą dėl tuberkuliozės, siuntimą į NDNT, mobilias slaugos paslaugas registracijos centre, medicininės reabilitacijos paslaugas (tik sužeistiems karinių veiksmų Ukrainoje metu).

Projekto esmė: *siūloma pritarti įstatymų projektams*, kuriais siūloma, kad laikinąją apsaugą gavusius užsieniečius šios apsaugos galiojimo metu drausti PSD valstybės biudžeto ir pasiūlyti juos tobulinti pagal šiuos pasiūlymus:

- nustatyti, kad valstybės biudžeto lėšomis PSD draudžiami ne visi užsieniečiai, kuriems suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje, o tik:

- asmenys iki 18 metų;
- gaunantys pensiją (Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytą senatvės pensiją arba neįgalumo ar šalpos kompensaciją arba senatvės ar neįgalumo pensiją pagal šalies, iš kurios pasitraukusiems asmenims suteikta laikinoji apsauga, teisės aktus);
- asmenys, pripažinti neįgaliaisiais (pagal Lietuvos Respublikos arba šalies, iš kurios pasitraukusiems asmenims suteikta laikinoji apsauga, teisės aktus).

Kitiems užsieniečiams, kuriems suteikta laikinoji apsauga, būtų užtikrinama būtinoji medicinos pagalba ir būtiniosios paslaugos.

- įstatymų projektuose nustatyti, kad valstybės biudžeto lėšomis apmokama **ne tik** užsieniečių, gyvenančių užsienio šalyje, kurioje vyksta ginkluotas konfliktas, dėl kurio Lietuvos Respublikoje paskelbta nepaprastoji padėtis ar ekstremalioji situacija, ir pasitraukusių iš šios užsienio šalies į Lietuvos Respubliką, būtinoji medicinos pagalba ir būtiniosios paslaugos, **bet ir šių asmenų būtinoji medicinos pagalba ir būtiniosios paslaugos, kai nepaprastoji padėtis ar ekstremalioji situacija yra atšaukta arba pasibaigusi ir jie turi teisę gauti laikinąją apsaugą** (iki sprendimo dėl laikinosios apsaugos suteikimo (nesuteikimo) priėmimo, tačiau ne ilgiau kaip laikinosios apsaugos laikotarpiu).

Šių užsieniečių sveikatos priežiūra bus tokios pat apimties kaip ir kitų užsieniečių, dėl kurių statuso dar nėra priimti galutiniai sprendimai, pvz., užsieniečių, pateikusių prašymą suteikti jiems prieglobstį Lietuvos Respublikoje, nelegaliai kirtusių Lietuvos Respublikos sieną užsieniečių.

- kadangi apdrausti PSD asmenys gali būti ne tik nuolatiniai gyventojai, bet ir užsieniečiai, turintys leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, todėl Sveikatos sistemos įstatymo 49 straipsnyje siūloma **panaikinti nuostatą, kad iš PSDF apmokamą asmens sveikatos priežiūrą, vaistus ir medicinos pagalbos priemones turi teisę gauti tik nuolatiniai Lietuvos gyventojai ir vietoj jos numatyti, kad teisę į ją turi asmenys, nurodyti Sveikatos draudimo įstatyme.**

- ***nustatyti, kad įstatymai įsigalioja nedelsiant***, nes laikotarpiu nuo 2022 m. rugsėjo 16 d. iki gruodžio 16 d. valstybės biudžeto lėšomis yra apmokamos tik receptinių vaistinių preparatų išlaidos nepilnamečiams laikinosios apsaugos gavėjams. Būtina kuo skubiau užtikrinti kompensuojamųjų vaistų apmokėjimą visiems nepilnamečiams, neįgaliems bei gaunantiems pensiją užsieniečiams, kuriems suteikta laikinoji apsauga.

Duomenys: Remiantis Oficialiosios statistikos portalo duomenimis, 2022 m. spalio 27 d. iš Ukrainos į Lietuvos Respubliką buvo pasitraukę (perkelti) **beveik 69 tūkst. užsieniečių, iš jų nepilnamečiai ir vyresni nei 65 m. asmenys - apie 28 tūkst. (nepilnamečiai – 24,8 tūkst., vyresni nei 65 m. – 3,3 tūkst., neįgalių bei 60-65 m. užsieniečių statistika nepateikta).**

Valstybės biudžeto lėšų poreikis iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinės agresijos į Lietuvą pasitraukusių nepilnamečių bei vyresnių nei 65 m. asmenų privalomajam sveikatos draudimui **2023 m. sudarytų ne mažiau kaip 15 mln. Eur**, jei šių asmenų skaičius išliktų toks pat (į šį skaičių neįtrauktas lėšų poreikis neįgalių bei 60–65 m. užsieniečių privalomajam sveikatos draudimui, nes šių asmenų skaičiaus statistika nepateikta). 2023 metų į PSDF biudžetą pervedamos įmokos dydis metams – 537,7 Eur.

Jei valstybės biudžeto lėšomis būtų draudžiami visi asmenys, kuriems suteikta laikinoji apsauga, valstybės biudžeto lėšų poreikis 2023 m. sudarytų 24,7 mln. Eur.

Nuo 2022 m. kovo 3 d. iki šiol užsieniečių, kuriems suteikta laikinoji apsauga, asmens sveikatos priežiūros paslaugoms išleista apie 13 mln. Eur valstybės biudžeto lėšų.

Remiantis Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skelbiama statistine informacija, iki 2022 m. spalio 25 d. įsidarbino ir yra apdrausti PSD 19,4 tūkst. užsieniečių, pasitraukusių (perkeltų) iš Ukrainos dėl Rusijos Federacijos karinės agresijos prieš Ukrainą į Lietuvos Respubliką.

Vidaus reikalų ministerijos duomenimis (2022 m. lapkričio 3 d.) dėl 947 užsieniečių dar nėra priimti sprendimai dėl laikinosios apsaugos suteikimo ir 2 630 užsieniečių prašymų išduoti leidimą laikinai gyventi laikinosios apsaugos pagrindu nagrinėjimas nutrauktas.

Atitiktis Vyriausybės programai: Tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Derinimas: nutarimo projektas derintas su Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Projektas svarstytas 2022 m. spalio 18 d. ir lapkričio 8 d. tarpinstituciniuose pasitarimuose.

Projektas papildomai aptartas su Finansų ministerija bei papildomai suderintas su Teisingumo ministerija, Finansų ministerija, Vidaus reikalų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe. Projektas patikslintas atsižvelgiant į pateiktas pastabas.

Dalykinio vertinimo išvada: Siūlytume projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio A dalyje.

Patarėja

Aurelija Urbonienė

Aurelija Urbonienė, tel. +37052098813; +37066842734, el. p. aurelija.urboniene@lr.lt